

Decret pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago i s'hi regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina, i les activitats subaquàtiques

PREÀMBUL

I

Les reserves marines són àrees marines on es limita l'explotació dels recursos marins vius per incrementar la repoblació d'alevins i fomentar la proliferació de les espècies marines objecte d'explotació o protegir els ecosistemes marins amb característiques ecològiques diferenciades. D'acord amb l'article 8.3 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears, pot ser objecte de regulació en el si de les reserves marines qualsevol activitat que pugui afectar els recursos marins vius, i ho han de ser necessàriament totes les activitats d'extracció de flora o fauna marines i les activitats subaquàtiques.

A l'empara del Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears ha establert, des del 1999, una xarxa de reserves marines al litoral balear que ha demostrat ser una eina de gestió important per recuperar les poblacions de peixos comercials i per conservar els hàbitats marins naturals.

Mitjançant el Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears, es fixen uns principis comuns en matèria de reserves marines a l'àmbit de les Illes Balears i s'estableixen els requisits mínims que ha de complir qualsevol àrea marina que es declari reserva.

II

La creació d'una nova reserva marina a les aigües interiors de la costa nord-est d'Eivissa i de l'entorn de l'illot de Tagomago produirà un increment substancial de les poblacions de peixos comercials dins la reserva marina i els voltants d'aquesta, cosa que afavorirà el sector pesquer artesanal d'Eivissa i les activitats econòmiques relacionades amb l'observació dels peixos i la pesca recreativa de superfície.

L'àrea marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago presenta un valor ecològic i pesquer considerables, atès que, tal com posa de manifest l'estudi científic presentat pel Consell Insular d'Eivissa, té una importància capital per a la flota d'arts menors d'Eivissa i inclou una sèrie de "punts calents" de biodiversitat marina on coincideixen l'activitat pesquera professional, la recreativa i altres activitats econòmiques, en particular el busseig turístic. La zona proposada com a reserva marina té gran diversitat de comunitats marines, com són praderies de *Posidonia oceanica*, comunitats de *Cymodocea nodosa*, comunitats d'algues fotòfiles i comunitats d'algues esciòfiles i hemiesciòfiles, ambdues lligades a fons rocosos, comunitats d'arenes fines, arenas gruixades i mitjanes en les quals podem trobar fons de rodòlits o coral·lígens, etc. A més, la batimetria de la zona mostra diversos esculls submarins que emergeixen, com són les lloses de Santa Eulària i des Figueral, i altres que no, com els esculls de Cala Mestella o Cala Jonc.

A l'àrea marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago es practiquen activitats que tenen una relació directa amb els recursos pesquers: l'exploten de manera tradicional, amb fins a 8 tipus diferents d'ormeigs o *mètiers*, les embarcacions professionals d'arts menors d'Eivissa, és objecte d'una intensa pesca recreativa de superfície (volantí i curricà) i submarina, i també s'hi du a terme busseig recreatiu turístic. Per tal de recuperar poblacions de peixos properes a les potencials, és necessari regular-hi aquestes activitats perquè les autoritzables es practiquin de manera compatible amb la conservació de la riquesa biològica i dels recursos marins vius.

Així mateix, la zona inclou part o la totalitat dels espais següents, inclosos dins la xarxa Natura 2000: nord de Sant Joan (LIC ES5310112), Tagomago (LIC i ZEPA ES0000082), àrea marina de Tagomago (LIC ES5310107), illots de Santa Eulària, Redona i es Canar (LIC i ZEPA ES0000242), i espai marí del Llevant d'Eivissa (ZEPA ES0000517). Aquests espais s'han declarat en el marc d'aquestes directives: Directiva 2009/147/CE, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres i Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

L'estudi científic també ha posat de manifest que a l'àrea marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago, les captures de pesques experimentals són significativament més baixes que les de la reserva marina dels Freus d'Eivissa i Formentera, tot i ser les localitats mostrejades de característiques ambientals similars. Així mateix, els censos de peixos realitzats en el marc d'aquest estudi han posat en relleu que la zona presenta un potencial elevat per allotjar-hi grans predadors i, en concret, la zona de Tagomago

sembla un lloc de gran importància per a la cirviola (*Seriola dumerili*), espècie d'interès pesquer; no obstant això, les dades recollides ressalten que hi manquen, o presenten baixes en abundància i mides, els grans predadors litorals com l'anfós comú (*Epinephelus marginatus*), el déntol (*Dentex dentex*) o fins i tot el cap-roig (*Scorpaena scrofa*), tot i comptar amb un entorn idoni per a la biologia d'aquests.

L'estudi esmentat proposa, a més, establir una zona de reserva integral, sense cap tipus de pesca, en un àrea de 250 ha a l'entorn de la llosa del Figuerol. Aquesta zona és un "punt calent" de biodiversitat favorable a la concentració d'espècies depredadores, com el déntol, la cirviola o les diferents espècies d'anfós, entre d'altres, les poblacions de les quals experimentaran un gran desenvolupament en absència de pesca, la qual cosa afavorirà la preservació i regeneració dels recursos marins de la zona.

Per tot l'anterior, la Comissió de Medi Ambient del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 10 de maig de 2017, aprovà instar el Govern de les Illes Balears perquè iniciàs els tràmits per crear una reserva marina d'interès pesquer a l'illot de Tagomago i zones adjacents. Aquesta sol·licitud en reforçava una d'anterior, del 3 de novembre de 2015, en el mateix sentit, de la Confraria de Pescadors d'Eivissa. Una part important de la zona proposada està ubicada en aigües interiors de les Illes Balears, on la competència per establir reserves marines és del Govern de les Illes Balears.

III

Pel que fa a l'àmbit competencial, l'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors. En l'ús d'aquestes atribucions, es va aprovar la Llei 6/2013, que a l'article 8 regula la figura de les reserves marines. En concret, l'article 8.1 indica que les reserves marines només poden ser creades, modificades o revocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. També a l'apartat 2 de l'article 8 esmentat la competència autonòmica és clara, tant per crear o definir els límits de la reserva, com per gestionar-la, atès que limita amb aigües exteriors.

D'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, queden suficientment justificats els principis de bona regulació següents: de necessitat i eficàcia, perquè aquesta norma és l'instrument més adequat per garantir la conservació dels recursos pesquers a la zona; de proporcionalitat, atès que la creació de la reserva s'ha d'entendre com un

desplegament reglamentari de primer grau de l'article 8.1 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears, que estableix que "les reserves marines només poden ser creades, modificades o revocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears"; de seguretat jurídica, perquè es tracta d'una norma s'insereix amb caràcter estable al marc normatiu autonòmic; de transparència, en relació amb el qual s'ha de destacar la participació ciutadana abans i durant el procés d'elaboració de la norma; i, finalment, d'eficiència, atès que la iniciativa normativa no implica càrregues administratives innecessàries o accessòries.

Finalment, s'ha de fer esment al Decret 9/2017, de 7 d'abril, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es modifica el Decret 24/2015, de 7 d'agost, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que disposa a l'article 2.8 que la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de recursos marins i pesca marítima en aigües interiors.

Durant el tràmit d'elaboració d'aquesta norma s'han consultat les entitats representatives dels sectors afectats, el Consell Pesquer de les Illes Balears i se n'ha donat compte a la Comissió Europea mitjançant la Secretaria General de Pesca del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient.

Per tot això, a proposta del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, d'acord amb /oït el Consell Consultiu de les Illes Balears i després d'haver-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia de de 2018, dict el següent

DECRET

Article 1

Objecte i delimitació

L'objecte d'aquesta norma és crear la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago, que està compresa per les aigües interiors incloses dins la zona representada a l'annex 1 i delimitada per les coordenades que s'indiquen a continuació, referides al sistema geodèsic ETRS 89, sistema de coordenades geogràfiques en graus, minuts i segons:

- A. 38° 59' 34,80" N / 01° 33' 39,60" E (línia de costa a Santa Eulària)
B. 38° 58' 01,20" N / 01° 35' 31,20" E
C. 39° 01' 02,09" N / 01° 38' 56,45" E (intersecció amb la línia de base recta)
D. 39° 01' 49,80" N / 01° 39' 04,80" E (vèrtex "Tagomago", línia de base recta)
E. 39° 01' 55,20" N / 01° 38' 60,00" E
Línia de costa de l'illot de Tagomago
F. 39° 02' 24,62" N / 01° 38' 35,29" E
G. 39° 05' 15,00" N / 01° 36' 10,80" E (vèrtex "Punta Jonc", línia de base recta)
H. 39° 05' 16,19" N / 01° 36' 09,50" E (intersecció de la LBR amb la costa d'Eivissa)

Article 2

Zona de reserva integral

Dins la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago s'estableix una zona de reserva integral en el perímetre marí de la Llosa des Figueras, definida pels punts geogràfics següents:

1. 39° 2' 56,40" N / 01° 36' 32,40" E
2. 39° 3' 34,62" N / 01° 37' 35,88" E
3. 39° 3' 02,97" N / 01° 38' 02,75" E
4. 39° 2' 24,00" N / 01° 37' 01,20" E

Article 3

Prohibicions

1. Dins l'àrea de la reserva marina es prohibeix:
 - a) Tota classe de pesca marítima i d'extracció de flora i fauna marines, amb les excepcions que s'indiquen en el punt 2.
 - b) La captura i la retenció a bord de les espècies incloses en l'annex 1 del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears. En el cas de captura accidental d'algun exemplar, s'ha de llançar a la mar immediatament, tant si és viu com si és mort.
2. S'exclouen de la prohibició que estableix el punt 1.a:

- a) L'exercici de la pesca marítima professional de la modalitat d'arts menors, amb les característiques que s'estableixen a l'article 3.
- b) L'exercici de la pesca marítima recreativa de superfície i del marisqueig recreatiu, amb les característiques que s'estableixen a l'article 4.
- c) La presa de mostres de flora i fauna marines amb finalitats científiques o divulgatives, que requereix l'autorització expressa de la Direcció General de Pesca i Medi Marí.

3. Dins la zona de reserva integral en el perímetre marí de la Llosa des Figueras, a més de les limitacions previstes a l'article 8.4 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, es prohibeix el fondeig d'embarcacions. Això no obstant, la Direcció General de Pesca i Medi Marí hi podrà autoritzar el fondeig, la immersió i la presa de mostres de flora i fauna per motius d'indole científica, de seguretat o de salvament.

Article 4

Pesca professional d'arts menors

1. Per a l'exercici de la pesca professional d'arts menors dins la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago, l'article 8.5 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears, estableix que les embarcacions d'arts menors han d'estar incloses en un cens d'embarcacions de pesca professional autoritzades. Per estar inclòs al cens és necessari pertànyer a les confraries d'Eivissa o de Sant Antoni de Portmany o tenir el port base en l'àmbit territorial d'aquestes confraries, tot i no ser-ne membre, o tenir el port base a menys de 24 milles de la reserva i demostrar habitualitat de pesca a la zona, d'acord amb l'article 3.1 del Decret 41/2015.

2. Les embarcacions inscrites en aquest cens que acreditin professionalitat d'acord amb l'Ordre de 21 de juny de 2000, poden sol·licitar la llicència per a la pesca professional d'arts menors a la reserva marina a la Direcció General de Pesca i Medi Marí, la qual l'ha de lliurar o renovar anualment. A l'efecte del seguiment de l'activitat pesquera i de l'evolució dels recursos marins dins la reserva, els responsables de les embarcacions incloses en el cens han de dur un registre de les captures obtingudes amb els documents que poden obtenir a la Direcció General de Pesca i Medi Marí. No presentar el registre de captures comporta la pèrdua de la llicència.

3. Els únics ormeigs permesos per a la pràctica de la pesca professional d'arts menors dins la reserva marina són els prevists als punts a) (xarxes d'emmallament), b) (arts de

parada), d) (arts de tirada), e) (ormeigs d'ham) i f) (ormeigs de trampa) de l'article 4.1 del Decret 41/2015. La llargària màxima de les xarxes d'emmallament per al gerret serà de 1000 m per embarcació, en el període autoritzat i condicions previstes a l'article 4.2 del Decret 41/2015.

4. D'acord amb l'article 4.3 del Decret 41/2015, mitjançant una ordre del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, es pot especificar, si és el cas, les característiques tècniques, la longitud màxima i els períodes hàbils de cala dins la reserva marina d'aquests ormeigs.

Article 5

Pesca recreativa de superfície i marisqueig recreatiu

1. La pesca recreativa de superfície i el marisqueig recreatiu només es poden practicar d'acord amb les condicions que estableix l'article 5 del Decret 41/2015.

2. Per a la pràctica de la pesca recreativa des d'embarcació, s'ha de sol·licitar una llicència específica, que la Direcció General de Pesca i Medi Marí ha de lliurar o renovar bianualment.

3. Els únics ormeigs permesos per a la pràctica de la pesca recreativa i el marisqueig recreatiu dins la reserva marina són el volantí, la potera i la fluixa. En tots els casos, les línies podran ser manuals o amb canya de rodet. No obstant això, i exclusivament des de terra i amb una autorització específica, es permetrà l'ús dels ormeigs tradicionals a l'illa d'Eivissa com el rall, el morenell i la llenceta. Queda absolutament prohibida la captura recreativa d'invertebrats marins, llevat dels cefalòpodes.

4. D'acord amb l'article 5.2 del Decret 41/2015, mitjançant una ordre del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, es pot especificar, si és el cas, els dies en què es poden practicar la pesca recreativa i el marisqueig recreatiu dins la reserva marina, l'horari d'activitat i els períodes hàbils d'ús dels diferents ormeigs.

5. S'estableix un màxim de dues línies per embarcació per a la pesca de fluixa.

6. En cap cas es podran utilitzar peixos o cefalòpodes vius d'esca.

Article 6

Activitats subaquàtiques

1. Les activitats subaquàtiques, tant en apnea com amb escafandre autònom, s'han de practicar d'acord amb les condicions que fixa l'article 9 del Decret 41/2015.
2. Per bussejar a les zones de la reserva marina incloses en l'àmbit dels LIC, nord de Sant Joan (ES5310112), Tagomago (LIC ES0000082), àrea marina de Tagomago (LIC ES5310107), illots de Santa Eulària, Redona i es Canar (LIC ES0000242), i espai marí del Llevant d'Eivissa (ZEPA ES0000517), s'ha de complir el marc normatiu que preveuen els Plans de Gestió dels LIC.
3. El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, mitjançant una ordre, pot fixar un nombre màxim d'autoritzacions per a la reserva o per a zones de la reserva.
4. La Direcció General de Pesca i Medi Marí ha de denegar els permisos als clubs o als centres de busseig amb sancions d'inhabilitació vigents per incompliment de la normativa.

Article 7

Mesures per garantir la conservació dels recursos marins

1. D'acord amb l'article 6.2 de la Llei 6/2013, per garantir la conservació dels recursos marins, la Direcció General de Pesca i Medi Marí, segons els resultats del seguiment científic de la zona i amb l'informe tècnic previ del Servei de Recursos Marins, pot establir mesures de regulació més restrictives de l'esforç pesquer per a la pesca artesanal i recreativa, zones o períodes de veda o limitacions per al busseig i altres activitats per preservar els recursos marins i pesquers.
2. A l'empà de l'article 98.1 de la Llei 6/2013, els guardes de la reserva marina, que s'encarreguen de les tasques de seguiment, control i vigilància de les activitats a la zona, poden interposar les denúncies que corresponguin en cas que s'incompleixi la normativa.

Article 8

Comissió de Seguiment

1. D'acord amb l'article 8.7 de la Llei 6/2013, i amb la finalitat de promoure la participació pública, la reserva marina ha de disposar d'una Comissió de Seguiment amb funcions informatives i consultives. Aquesta Comissió de Seguiment estarà formada per:

- Una persona de prestigi reconegut en la matèria, nomenada pel conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, a proposta del director general de Pesca i Medi Marí, que la presidirà.
- Dos representants de la Direcció General de Pesca i Medi Marí.
- Un representant de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Un representant del Consell Insular d'Eivissa.
- Un representant dels ajuntaments de Santa Eulària des Riu i de Sant Joan de Labritja, elegit entre ells mateixos.
- Un representant de la Federació Balear de Confraries de Pescadors.
- Un representant de la Confraria de Pescadors d'Eivissa.
- Un representant de la Confraria de Pescadors de Sant Antoni de Portmany.
- Un representant de la Federació Balear de Pesca i Càsting.
- Un representant de l'Associació de Clubs Nàutics de les Balears.
- Un representant dels centres de busseig d'Eivissa, elegit entre ells mateixos.
- Un representant de les associacions de pescadors d'esplai de la zona, elegit entre ells mateixos.
- Un representant de les institucions científiques.
- Un representant del sector turístic d'Eivissa.
- Un representant de les organitzacions de conservació de la naturalesa, elegit entre elles mateixes.
- Un persona experta designada pel conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

2. El règim jurídic d'organització i funcionament de la Comissió és el que preveu la legislació reguladora dels òrgans col·legiats de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

3. El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, mitjançant una ordre, pot modificar la composició de la Comissió de Seguiment, i afegir-hi o suprimir-ne membres.

Article 9

Infraccions i sancions

El règim sancionador aplicable a les infraccions que disposa aquest Decret és el que estableixen els capítols I, II, III i IV del títol XII de la Llei 6/2013, i les disposicions que hi concorden.

Disposició final primera

Desplegament normatiu

S'autoritza el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma,